Cena pojedyńczego egzemplarza 40 fenigów.

№ 66. SOSNOWIEC, środa dnia 17 marca 1920 roku. Rok XV.

KURJER ZAGŁĘBIA

Dziennik społeczny, polityczny i literacki. Wychodzi codziennie w godzinach rannych.

PRZEDPŁATA. Wraz z Kur. Przem. Handl. Rzemieślniczym kwartalnie marek 24.50 dla miejscowych; dla zamiejscowych prenumeratorów kwartalnie mk. 28.50 Miesięcznie dla miejscowych 8.50, dla zamiejscowych 9.50, za odnoszenie do domu mk. 1.50 Pocztą w Królestwie mk. 28.50 kwartalnie.

OGŁOSZENIA. Za jeden wiersz petitu lub jego miejsce na I-ej stronie Mk. 4, w tekście Mk. 5, po tekście — reklamy Mk. 2. Nekrologi Mk. 2, Zwyczajne Mk. 1,50. Drobne 30 fenigów za wyraz, najmniej Mk. 3.

Adres Redakcji i Administracji: SOSNOWIEC, ul. Dębińska Nr. 1.

Adres dla depesz: „KURJER" — SOSNOWIEC.

Redakcja i Administracja otwarta od 8-ej rano bez przerwy do 7-ej godz. wiecz. W niedziele i święta od 9-ej do 11-ej ra.

Kierownik Literacki J. MACIEJOWSKI.

W sprawach redakcyjnych redaktor przyjmuje interesantów tylko od 12—2 w poł. i od 6—7 w.

PRENUMERATĘ i OGŁOSZENIA przyjmuje Centralna Administracja ogłoszeń Polskiej Prasy prowincjonalnej, Warszawa, Zgoda 1

Obwieszczenie.

Na zasadzie rozp. Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Spraw Wojskowych (Dz. U. P. N. 13 z 14 lutego 1920 poz. 72) wprowadzony został obowiązek osobistych świadczeń wojennych dla osób płci obojga w wieku od 17 — 50 lat życia.

a) które uzyskały dyplom lekarski na uniwersytetach krajowych lub zagranicznych bez względu na to czy złożyły przepisane rozp. M. W. R. O. P. z dnia 20.VI 19 r. Dz. P. P. N. 57 poz. 34 egzamin uzupełniający, czy nie.

b) które ukończyły conajmniej 6 semestrów medycyny na uniwersytetach krajowych lub zagranicznych.

c) które posiadają wyszkolenie sanitarne (Felczerzy, dezynfektorzy, sanitarjusze-pielęgniarze itp.).

Powyżej wymienione osoby, zamieszkałe w obrębie m. Sosnowca winny zgłosić się do Magistratu m. Sosnowca (Wydział Policyjny II piętro) do dnia 19 marca r. b. celem zarejestrowania się.

MAGISTRAT.

Sosnowiec, dn. 15 marca 1920 r. 2688

Przewrót w Niemczech a Polska.

Nie ulega wątpliwości, że przewrót w Berlinie w skutkach swoich bardzo jest dla nas niebezpiecznym słusznie też na ten temat czyni uwagi „Kur. Por." zaznaczając, że nawet kryje ten przewrót olbrzymie niebezpieczeństwo dla nas.

Dotychczasowy dyrektor do spraw rolnych, a obecnie nowy kanclerz Rzeszy von Knapp, jest junkrem wschodnio pruskim z okolic Królewca, jednym z najgorliwszych organizatorów awantury Goltza i Bermonta w Kurlandji. Jego wódz i minister wojny generał von Lüttwitz był prawą ręką kata Hoersinga; dowodził stłumieniem górnośląskiego polskiego powstania i pławił się w krwi naszych braci. Bohaterowie niemieccy Prus Wschodnich i Górnego Śląska stanęli na czele militarno-hakatystycznej dyktatury całych, potężnych, nienaruszonych wojną, zmilitaryzowanych, uprzemysłowionych, pozostawionych w jedności państwowej i zlekka tylko uszkodzonych terytorjalnie Niemiec. To wystarcza, aby zrozumieć znaczenie tego, co się stało. Kateder-socjaliści, socjal-patrjoci, deklamatorzy, spekulanci robiący w socjaliźmie, pacyfiści, doktrynerzy, humanitaryśc, republikanie i wszyscy inni, którzy umieli tylko gestykulować w chwili ciosów spadających na „Deutschland über Alles"—znikają, jak mużowie, którzy spełnili swoją powinność. Opancerzona pięść dawnych Prus znowu objęła po półtorarocznej przerwie władzę nad Sprewą.

Mężowie stanu Anglji i Francji, którzy w ciągu tego półtora roku, zdążyli zmarnować znaczną część tego nieopisanego, bezprzykładnego w dziejach świata tryumfu, jakim był pogrom Niemiec i ich sprzymierzeńców, stoją zapewne w osłupieniu wobec tego niespodziewanego finału germańskiego „Gotterdämmerungu". Nie żeby czegoś nie przeczuwali już od dawna.

W końcu stycznia, kiedy armja polska przystępowała do obejmowania w posiadanie Prus Zachodnich, w Anglji i w Ameryce dziwiono się spokojowi i pokorze z jakiemi niemcy wyprowadzali się z Pomorza. Po awanturze kurlandzkiej i zbrodniach górnośląskich oczekiwano czegoś zgoła innego. Zdarzyło nam się przed kilkoma miesiącami spotkać w prasie angielskiej zapowiedź, że na wiosnę niemcy będą gotowi do wtargnięcia w granice polskie i że myśl ta nie opuszcza sfer wojskowych. Ale w ostatnich czasach — tak jakby wszystkie tego rodzaju alarmy znikły. Korespondent berliński „Daily Telegraph" w liście z dnia 2 marca opisywał posiedzenie pruskiego parlamentu, poświęcone rozpatrywaniu umowy pomiędzy rządem pruskim a rodziną Hohenzollernów, a podpisanej przez pruskiego ministra skarbu. scheidemanowca Suedekuma. Szło o Wilhelma, któremu Suedekum „nieopatrznie" pozostawił niezmierne bogactwa z miljardowego majątku. Inny scheidemanowiec Groete i niezawisły Hoffmann oskarżali namiętnie Wilhelma, konserwatysta Hergt bronił go bez zapału. Ale zaledwie czwarta część posłów była obecna w sali, galerje były napół pełne, loże puste. „Scena przypominała posiedzenie dawnego pruskiego Sejmu podczas dyskusji o budowie trzeciorzędnego kanału albo rozgraniczenia dwóch parafji. Było aż nadto jasne, że przedmiot nie dotyczył ani nadziei, ani obaw jakiejkolwiek pokaźnej części ludności", List kończył się oświadczeniem: „Cała dyskusja, ogólnie mówiąc, wzmacniała ideę, że Wilhelm ma bardzo niewielu prawdziwych przyjaciół w kraju i że nie jest prawdopodobne, aby w przyszłości wywierał jakikolwiek wpływ na jego przeznaczenie". Ale już w kilka dni potem książe Joachim Hohenzollern rzucił się na francuza, który nie wstał na dźwięki hymnu „Heil dir im Siegesnk-Kranz!"

Tak groźna dla nas junkierjada ustaje znów.

Przewrót w Berlinie.

Dwa rządy w Niemczech.

BERLIN. Rrząd Ebertów przesiedlił się do Drezna ale nie w komplecie. gdyż kilku ministrów w Berlinie aresztowano.

Nowy rząd Kappa w Berlinie zapewnia koalicji wypełnienie traktatu pokojowego, lecz koalicja zajmuje stanowisko wyczekujące, nie uznając chwilowo nowego rządu.

Demokratyczna partja także nie uznaje zarządzeń nowego rządu. Więc poleca „Nationalversamlung" by rozwiązania nie uznało i zebrało się po za Berlinem.

Tymczasem już w niektórych miastach proklamowano strejk generalny. Stanąć mają wszystkie koleje. W Bremenie radykalni robotnicy podejmują kroki ku podtrzymaniu republiki.

Nowy a stary rząd.

DREZNO. Nowy rząd zwrócił się za pośrednictwem jenerała Maerckera do starego rządu z zapytaniem, czyby się oba rządy nie mogły porozumieć drogą kompromisu. Stary rząd odrzucił tę propozycję, zwalając całą odpowiedzialność za następstwa na nowy rząd.

Rokowania między obu rządami

BERLIN. Rząd nowy berliński skłonny jest porozumiewać się otwarcie z rządem Eberta-Noskego, na życzenie tego ostatniego rządu, czyniąc mu następujące propozycje:

Będzie utworzony nowy fachowy gabinet na ogólnej demokratycznej zasadzie z udziałem w rządzie ministrów fachowców ze starego rządu.

W ciągu 2 ch miesięcy odbędą się nowe wybory do parlamentu i Sejmu pruskiego. W zw.ązku z tem będzie wybrany przez naród prezydent Rzeszy.

Przez reorganizację rad gospodarczych i robotniczych utworzy się drugą izbę pracy.

Oba rządy wydadzą odezwę potępiającą strajk generalny jako przestępstwo w stosunku do narodu niemieckiego.

Rząd berliński oświadcza, że pogłoski o powrocie do władzy cesarza są bezczelnem kłamstwem. Rząd berliński zgadza się na ogłoszenie w Berlinie komunikatów i odezw rządu Sztutgarskiego.

Socjalista w nowym rządzie?

BERLIN. Socjalista Winnig jest podobno gotów w interesie robotników wstąpić w skład nowego rządu.

Rozporządzenie nowego ministra wojny

BERLIN. Min. wojny Luettwitz ogłasza, że objął władzę wykonawczą w Berlinie i Marchji brandeburskiej, i że wszystkie rozporządzenia min. Noskego pozostają nadal w mocy.

Rozporządzenie, zaprowadzające stan wyjątkowy, zostaje rozszerzone na całe Niemcy. Stan oblężenia w Saksonji zostaje zniesiony.

Zgromadzenie Narodowe zwołano do Sztutgardtu

DREZNO. Prezydent Fahrenbach zwołał Zgromadzenie Narodowe na wtorek, 16 marca do Sztutgardta.

Generał Maercker ustąpił

MAGDEBURG. Gen. Maercker złożył swoją władzę w ręce jenerała Grodecka. Tenże zakazał wszystkich zebrań i pochodów. Generał Maercker był głównym dowódzcą wojsk w Saksonji, dokąd stary rząd się schował.

Nowy rząd a strejk generalny

BERLIN. Nowy rząd oświadcza, iż przeciwko strejkowi generalnemu wystąpi jak najsurowiej i wszelkiemi sposobami, jakie tylko są możliwe do rozporządzenia.

Nowy rząd a górnicy westfalscy

BERLIN. Nowy rząd ogłasza, jako rezultat narad z organizacjami robotniczemi w Westfalji, że są gotowi zachować neutralność wobec rządu, jeśli zagwarantuje, że ustawa o radach zawodowych pozostanie w mocy, że republika zostanie zachowana oraz dotychczasowe ustawy robotnicze. Rząd zgodził się na to.

Socjalistyczny rząd w Bawarji ustąpił.

MONACHJUM. Socjalistyczny rząd ustąpił. Rząd obywatelski tworzy się.

Strejk i rozlew krwi w Lipsku.

LIPSK. W Lipsku wybuchł strejk ogólny. W południe doszło do krwawych starć. Jest 10 zabitych i kilku ciężko rannych.

Minister w areszcie

BERLIN. Ministra Schiffera, członka dotychczasowego rządu nowy rząd kazał wziąć do aresztu ochronnego.

Natomiast minister Erzberger zdołał wyjechać z Berlina, zanim go aresztowano.

Gazety berlińskie zakazane.

BERLIN. Nowy rząd zakazał wydania wszystkich gazet berlińskich a to dla tego, że toczą się ważne obrady z przedstawicielami robotników. Zbyt rychłe rozgłoszenie szczegółów mogłoby zaszkodzić tymże naradom. W poniedziałek rano gazety będą mogły znowu wyjść.

Położenie na Śląsku Dolnym.

Stanowisko wojska.

WROCŁAW. (tel. wł.) W sobotę w południe, zgromadzili się najwyżsi urzędnicy cywilni i wojskowi oraz przedstawiciele wszystkich partji politycznych i postanowili wydać odezwę do ludności.

W ciągu tej narady oficerowie generalnej komendy złożyli następujące oświadczenie, podpisane przez generała Friedburga: Konstytucyjnemi władzami na Śląsku są naczelny prezes i komisarz państwowy. Wojsko stoi na stanowisku konstytucji i jest posłuszne władzom konstytucyjnym.

Dzień później.

WROCŁAW. (tel. wł.) Komenderujący generał Friedburg ustąpił, ponieważ wojsko i oficerowie innego byli zdania od niego. Stanęli oni po stronie nowego rządu. Generalną komendę 6 korpusu objął generał hr. Schmettow. Naczelnym prezesem został p. Kessel z Oberglauchau. Gazety socjalnodemokratyczne we Wrocławiu zawieszono. Około 20 osób, między niemi dotychczasowego naczelnego prezesa Philippa oraz przywódców niezależnych i komunistów wzięto pod areszt ochronny.

Z Górnego Śląska.

Przewrót berliński a sytuacja na Górnym Śląsku.

KATOWICE. (tel. wł.) Górny Śląsk wobec przewrotu w stolicy Niemiec zajął stanowisko wyczekujące i obojętne. Mieszkańcy bowiem Śląska są zdania że jedynym prawomocnym rządem na G. Śląsku obecnie jest Plebiscytowa Komisja Koalicyjna i że w niespokojnych tych czasach należy zachować zimną krew i rozwagę, a przedewszystkiem trzeba dbać wszędzie o zachowanie spokoju, utrzymanie bezpieczeństwa publicznego oraz nie narażanie dobra ludności przez strejki na szkody, które w tych dniach mogłyby się stać groźne dla całego naszego kraju.

Polski Komisarjat Plebiscytowy wydał do ludności polskiej następującą odezwę:

„Rodacy! W Berlinie wybuchła rewolucja. Walczą w Niemczech dwie partje ze sobą o władzę. Krwawi socjaliści i wsteczni wszechniemcy-hakatyści. Jedni i drudzy są śmiertelnymi wrogami naszymi. Hörsing i bandyckie sgraje jego przez rok cały gnębili, łupili Górny Śląsk i strumienie przelały krwi polskiej.

Drudzy — hakatyści, wszechniemcy — przez lat dziesiątki gnębili i prześladowali lud polski i katolicki, byli dla nas istną plagę egipską a dla świata całego stali się największem nieszczęściem, bo wywołali straszną wojnę światowa.

Obalony przez wszechniemców socjalistyczny rząd niemiecki razem z niemiecką partją socjalistyczną wzywa do strejku generalnego.

I na Górnym Śląsku agitatorzy niemieccy podburzają do strejku.

Nie słuchajcie ich podszeptów! Nazwiska ich podawajcie kierownikom naszych plebiscytowych biur powiatowych.

Na Górnym Śląsku powinien panować spokój bezwzględny, ład i porządek.

Ktoby chciał strejkować, stałby się służalcem niemieckim.

A więc pracujmy, zachowajmy ład i porządek, pewni, że w ten sposób najlepiej się przyczynimy do dobra własnego i Ojczyzny.

Polski Komisarjat Plebiscytowy
dla Górnego Śląska
Wojciech Korfanty.

Rymer Zjednoczenie Zaw. Polskie — *Biniszkiewicz* Polska Partja Socjalist.
Roguszczak Narod. Stron. Robotników — *Rybicki* Centr. Polski Zw. Zaw.

Statystyka przedplebiscytowa.

Plebiscyt ma rozstrzygnąć w pewnej części Prus Wschodnich i Zachodnich o dalszym losie tych ziem. Dotyczy to mianowicie w kresach Wschodnich całej regencji Olsztyńskiej, a w zachodnich powiatach: Malbork, Sztum, Kwidzyń i Sutz. Według statystyki urzędowej niemieckiej, do której danych należy się odnosić z pewną dozą krytycyzmu, liczono w obwodzie regencji olsztyńskiej, składającej się z 10 powiatów, ludności ogółem 543,469. Z tych mówiło samym tylko językiem niemieckim 274,320. Byłoby tam tedy Niemców 50,47 proc., to znaczy około połowy ludności. Resztę ludności stanowią Polacy, Według powiatów stosunek Polaków do Niemców jest następujący:

	Polacy %	Niemcy %
1) Ostróda	41,73	58,27
2) Nibork	64,79	35,21
3) Olsztyn (powiat)	60,59	39,41
4) Olsztyn (miasto)	11,29	88,71
5) Reszel	14,43	85,57
6) Szczytno	70,96	29,04
7) Lędzbork	51,10	48,90
8) Jańsbork	68,13	31 87
9) Lec	36,05	63 97
10) Ełk	51,18	48,82

Statystyka niemiecka ma prócz Polaków i Niemców jeszcze kategorje inne, a mianowicie t. zw. dwujęzycznych. Również Mazurów i Kaszubów źródła urzędowe traktują, jako narodowości odrębne. Według tych danych będziemy więc mieli ogółem w regencji Olsztyńskiej:

Ludności mówiącej po polsku 73.154 — po mazursku 175.016, — po kaszubsku 32, czyli Polaków 248.202; ludności dwujęzycznej czyli mówiących po niemiecku i po polsku 11,763 — po niemiecku i po mazursku 7.769, — po niemiecku i po kaszubsku 3, razem dwujęzycznych 19,534. Jeśli teraz zestawimy mówiących po polsku 248.202 i dwujęzycznych 19,535, to otrzymamy Polaków razem 267,737. Porównajmy liczbę Polaków z liczbą Niemców. Niemcy 274,320, Polacy 261,737, inni 1,412, razem 543,469. Nieco inaczej przedstawia się stosunek narodowościowy w Prusach Zachodnich. Tutaj jedynie powiat Sztumski ma mniejszą ilość ludności polskiej. Przynajmniej statystyka niemiecka liczy w powiecie Malbork ogółem ludności 62,999 a z tego Niemców 61.051, w powiecie Kwidzyń — 68,426, Niemców 92.465; w powiecie Susz 55,550 i 50,194 i dopiero powiat Sztum daje na 32 tysiące 327 ludności ogółem tylko połowę Niemców, bo 10,923. Jednakże i tutaj są szanse powodzenia sprawy naszej podczas plebiscytu.

Z Sejmu

Jak już nadmienialiśmy przyznano dla urządzenia Kas Chorych 10 miljonów marek. Summa ta została zdwojoną z początkowych 5 miljonów, niewystarczających na potrzeby kas chorych wobec spadku waluty polskiej.

W sprawie obowiązkowego ubezpieczenia na wypadek choroby zabrał głos p. Waszkiewicz pos. NZR. Mówca rozwinął konieczność zabezpieczeń i doniosłe tego znaczenie. Charakteryzując ubezpieczenia w poszczególnych dzielnicach, mówca twierdzi, iż wszystkie rodzaje ubezpieczeń powinny być złączone w jedną instytucję, gdyż są one w ścisłym związku. Kasy chorych uważa mówca za fragment całości, pochwala przymus ubezpieczeń i dowodzi, że ubezpieczenia objąć muszą wszystkich, utrzymujących się z pracy najemnej. Komisja stanęła na stanowisku jak najszerszego zastosowania ubezpieczeń i dlatego nie wyłączyła z niego urzędników państwowych.

Projekt przewiduje tylko jeden zasadniczy typ kas: kasy terytorjalne. Zgodne to jest z ogólnym kierunkiem polskiej polityki ubezpieczeniowej.

Należy dążyć do tego, by świadczenia kas chorych były tak wysokie, aby byt człowieka, który nie może zarobkować w tym czasie nienormalnym, nie był gorszy, niż w czasie pracy.

Zapomoga wynosi od 60 do 70 proc. płacy dziennej. Na polu świadczeń dla rodzin, dekret robi duży krok naprzód w porównaniu z Niemcami i Austrją. Świadczenia te mają być teraz obowiązkowe i komisja ze względu sprawiedliwości to przyjęła, ponieważ są choroby członków rodziny, które pracownika mogą także zrujnować.

Komisja uznała zasadę samorządu kas chorych, a ogólne kierownictwo pragnie powierzyć ministrowi pracy i powierzyć ministrostrowi pracy i opieki społecznej. Komisja zdrowia pragnie je widzieć w rękach ministra zdrowia. Motywem pierwszej komisji jest to, że kasy chorych są tylko fragmentem całokształtu ubezpieczeniowego: mimo to komisja ta w osobnych artykułach pilnie podkreśliła znaczenie ministerjum zdrowia dla tych kas.

Komisja zwróciła baczną uwagę za to, żeby kasom dać silne podstawy finansowe. Dlatego wysokość wkładki, którą dekret wyznacza na 3 proc. płacy ustawowej, komisja podniosła do 6 i pół proc. Zgodne to jest z ogólną tendencją na zachodzie.

Kasy chorych będą korzystały z wydatnej pomocy państwowej.

Kasy chorych wzięły na siebie opiekę nad połogiem i ciążą, mimo, że to nie są choroby W niektórych krajach istnieją nawet specjalne ubezpieczenia macierzyństwa, jak we Włoszech i Niemczech. Komisja godzi się na propozycję komisji przemysłowej, aby część ciężarów, ponoszonych przez kasy na świadczenia połogowe, wzięło na siebie państwo. Państwo ma także przychodzić z pomocą przy budowie szpitali i sanatorjów.

Wśród wniosków nagłych odczytano między innymi wniosek ministerjum pracy i opieki społecznej, będący projektem ustawy o zarobkowym pośrednictwie pracy, (odesłano go do komisji prawniczej).

Wniosek nagły Zjedn. Lud. w sprawie przymusowego załatwienia zatargu z robotnikami w instytucjach użyteczności publicznej drogą akcji rozjemczej i ukrócenia spekulacji żywnościowej, motywuje poseł Krzywkowski.

Wniesiony został wniosek następujący: „Sejm wzywa rząd, aby w najkrótszym czasie wniósł: 1) projekt ustawy o przymusowym załatwieniu zatargów z robotnikami w instytucjach użyteczności publicznej drogą akcji rozjemczej i 2) sejm wzywa komisję prawniczą, aby przyspieszyła wniesienie projektu ustawy kar na dopuszczających się lichwy żywnościowej.

Izba przyjęła nagłość wniosku.

Szereg wniosków pomniejszych odesłano do odnośnych komisji.

Telegramy.

Komunikat sztabu generalnego.

(P. A. T.).

WARSZAWA, 16.III 1920.

W utarczkach patroli wywiadowczych w rejonie Leppla wzięliśmy 15 jeńców i 2 karabiny maszynowe, Posuwające się pod nasz front na południe od Nowej Uszycy na Podolu oddziały bolszewickie zostały rozbite pod Wierzbowcem; przytem zdobyliśmy 6 karabinów maszynowych i kancelarję sztabu brygady bolszewickiej oraz kilkudziesięciu jeńców; w walce poległ por. Markiewicz. Zresztą na całym froncie ożywiona działalność patroli wywiadowczych.

Odwołanie strejku powszechnego.

WARSZAWA. (PAT). Dziś po południu cofnięto militaryzację elektrowni Wobec tego strajk powszechny odwołano.

Strejk kolejowy a aprowizacja

WARSZAWA. (PAT.). Wobec pogłosek jakoby powodem strejków kolejowych były głównie braki aprowizacyjne. Min. Kolei Żelaznych stwierdza, że aprowizacja kolejarzy w ostatnich czasach począwszy od lutego wskutek odpowiednich zarządzeń Min. Aprowizacji tak znacznie się poprawiła, że braki aprowizacyjne nie mogą służyć za pretekst do strejków kolejowych.

Anglicy ofiarowują Polsce samoloty.

LONDYN. Skarb angielski wyraził zgodę na ofiarowanie Polsce 40 samolotów wojskowych, których wysyłkę już zarządzono. Angielski urząd marynarki zaś zwrócił się do rządu polskiego z propozycją o przysłanie kilkudziesięciu młodych oficerów polskich celem wykształcenia ich w zawodzie marynarskim na koszt Anglji.

Przeciw strejkowi.

BERLIN. (PAT.). Według urzędowych doniesień 95 proc. robotników kolejowych wypowiedziało się przeciwko strejkowi.

Na drodze do porozumienia.

NAUEN. (PAT) Radjo warsz. Położenie jest dobre. Dawny rząd zamierza odwołać wezwanie do generalnego strajku jako szkodliwe dla ludności. Rokowania między starym a nowym rządem rozpoczęto i toczą się pomyślnie. Utworzenie nowego rządu na jaknajszerszych podstawach spodziewane w najbliższym czasie, dotychczas bowiem dawny rząd przeszkadzał nawoływaniem do strajku powszechnego W Bawarji czyni się usiłowania do zastąpienia rządu przez nowy oparty na szerokiej podstawie narodowej.

Hindenburg wobec rewolucji berlińskiej

GDANSK. (PAT.) „Danziger Zeitung" donosi, że Hindenburg wystosował do rządu Kappe na ręce gen. Lüttwitza list w którym prosi go o natychmiastowe wycofanie wojsk z Berlina i przywrócenie stanu konstytucyjnego. Równocześnie wysłał depeszę do Prez. Rzeszy z zawiadomieniem o telegramie wystosowanym do Lüttwitza z prośbą o możliwie najszybsze rozpisanie wyborów do Nowego Zgromadzenia Narodowego.

Który rząd?

PARYZ. (PAT.). Agencja Havasa donosi: Rząd francuski uzna za jedyny legalny ten rząd niemiecki, który stawi się przed Zgromadzenie Narodowe w Stutgarcie.

Podejrzana akcja.

PARYZ. (PAT.). „Matin" donosi z Hagi, że w Amerungen ostatnie wypadki wywołały wielkie poruszenie. Od wczoraj zauważyć się tam daje nieustanny ruch samochodów, także b. następca tronu jest niezwykle czynny.

O niezawisłość Egiptu.

POLDHU. (PAT). Z Kairu donoszą że na zgromadzeniu 52 członków rady prawdodawczej przedstawiciel partji nacjonalistycznej wniósł rezolucję z protestem przeciw angielskiemu protektoratowi nad Egiptem i Sudanem, oraz o uznanie niezawisłości tych krajów.

Statua papieża w Konstantynopolu.

RZYM. „Osservatore Romano" donosi: Jedyny wypadek w historji — to wzniesienie pomnika papieża Benedykta XV w Konstantynopolu.

W uroczystości wziął udział świat muzułmański i Izraelici w uznaniu dla akcji humanitarnej papieża w czasie wojny.

Pomnik wyobraża papieża z Ewangelją w ręku. Na cokole widnieje napis: Dobroczyńcy narodów bez różnicy narodowości i religji — Wschód.

Kronika telegraficzna.

— Z Kopenhagi donoszą, że głosowanie w drugiej strefie plebisbytowej północnego Szlezwigu wypadło na rzecz Danji. Ogółem oddano w 109 okręgach na rzecz Danji 97 924 głosy na rzecz Niemiec 20 233 gł.

— Z Berlina donoszą że Straż bezpieczeństwa (Sicherchrelswehr) oświadczyła gotowość bronienia dawnego rządu.

— Z Frankfurtu n Menem donoszą: Dowódca tutejszych wojsk obrony państwowej (Reichswehr) gen. Stolzman oświadczył robotnikom, że stoi po stronie dawnego rządu.

— Żołnierze napadli na pociąg, którym jechał Bredow i zabili go, zginął również gen. Stessel.

— Dzielnica b zaboru pruskiego uczci imieniny Naczelnika Państwa wielkim rautem na Zamku Poznańskim ze współudziałem najszerszych warstw ludności.

— Strejk na kolejach galicyjskich został zakończony, Rząd zgodził się na warunki podane przez strajkujących.

Pocieszające wieści.

Trzy większe Tow. a mianowicie „Czeladź", „Grodziec" i „Saturn" zawiązały spółkę, zakupiły większą ilość lasu dla eksploatacji budulca kopalnianego, aby się uwolnić od opłacania pośrednictwa „naszym najserdeczniejszym", którzy dotychczas mieli monopol na dostawę drzewa do kopalń.

Zarabiali na tem panowie dostawcy, różni panowie urzędnicy a za drogi węgiel płacił ogół.

Wina spada na Zarządy kopalń, że nie wchodzą w bezpośrednie porozumienie z właścicielami lasów, jak i tych ostatnich że nie starali się o bezpośredni stosunek z odbiorem.

Nie widzieliśmy w Zagłębiu przedstawicieli pp. Platerów, Dembińskich, Tarnowskich, Pusłowskich i innych posiadaczy większych przestrzeni leśnych natomiast czytaliśmy w gazetach że tacy to a tacy panowie sprzedali lasy żydom.

A jakie to rezultaty takiej gospodarki leśnej, to proszę popatrzeć. Żyd, gdy nabędzie las, zamieszka sam w dobrach hrabiego, lub sprowadzi całą falangę „buchalterów" leśnych, stawia tartaki, ścina co się da, aż zostaje wydma piaszczysta. Wyzyskuje robotnika, miejscowego, demoralizuje go.

Ale pan tego nie widzi. Wziął pieniądze, wyjechał za granicę, puścił. Gospodarstwo idzie coraz gorzej, żyd dorobił się tymczasem pieniędzy i proponuje panu odstąpienie mu majątku, bo „poco to panu hrabiemu takie kłopoty z temi chamami", pan i pani „delikatne osoby" powinny siedzieć za granicą albo w Warszawie, często namowa skutkuje i żyd staje się dziedzicem za sam las, później następuje korzystna parcelacja, żyd dorabia się i zostaje „przemysłowcem", a paniątka idą na służbę do żydowskiego kapitału Nie mogąc się pogodzić z nową sytuacją stają się wreszcie socjalistami „z przekonania".

Tę parę słów napisałem ku przestrodze pp. posiadających lasy, to samo dotyczy tych. którzy za pośredników w dostawach używają żydów, tuczą ich, a później dzieci tych pp. urzędników, którzy tuczą żydów pójdą na służbę do wzbogaconych żydów.

Odżydzać kraj należy, a nie zażydzać panowie patrjoci, którzy przy lada okazji śpiewacie „nie damy ziemi" Pamiętajcie że odebraliśmy ziemię moskalom, niemcom, austrjakom nie po to aby ją zaprzedawać żydom, a robicie to wszyscy codziennie, jeżeli w waszych biurach kręcą się codziennie dostawcy żydzi.

Czas nawrócić z drogi frazesu, a pokazać czyn, jak powyższe T wa. Czynu tego czekamy, drogą już wskazana! W.

KRONIKA.

— **Z miejscowego Kom. plebisc.** Aczkolwiek tydzień zbiórki zakończył się, to jednak miejscowy kom. plebisc w dalszym ciągu przyjmuje ofiary, które należy składać w Polskiej kasie pożyczkowej krajowej, w Banku handlowym lub w I Kasie poż. Oszczędnościowej (Małachowskiego 11) na conto miejscowego Komitetu plebiscytowego.

Pożądane jaknajszybsze składanie ofiar.

— **XXVIII plenarne posiedzenie Rady Miejskiej** odbędzie się w czwartek, dnia 18 marca 1920 r. w sali posiedzeń Rady Miejskiej, o godz. 6 ej wieczorem. Porządek dzienny przewiduje: 1) Sprawa zamykania sklepów fryzjerskich sprawozdawca radny Judenherc, 2) sprawę zatwierdzenia z p. Mrokowskim na najem pomieszczenia dla biur Magistratu sprawozdawca rad. Habelmann 3) Rozpatrzenie budżetu Wydziału Finansowo-Podatkowego Magistratu na rok 1919/20 sprawozdawca rad. Perelman, 4) Wniosek radnych: Jarży, Wallera i innych w sprawie uchwalenia dodatku na rzecz miasta od państwowego podatku od zysków wojennych sprawozdawca radny Jarża, 5) Sprawę skreślenia zaległych podatków i kosztów leczenia, należnych od zmarłego Tomasza Dymarskiego, 6) Wniosek radnych: Jarży, Szulca i innych w sprawie uchwalenia dodatkowej opłaty na rzecz miasta od przepustek sprawozdawca radny Jarża.

— **Rekolekcje wielkanocne** w naszych szkołach średnich są na ukończeniu w szkołach powszechnych trwają jeszcze a w niektórych dopiero zostały rozpoczęte. Rekolekcje prowadzone są pod kierunkiem miejscowych księży-prefektów z udziałem zamiejscowych jak np. dyrektora Seminarjum w Zawierciu ks. Wajzlera.

— **Wypadek na kolei.** Dnia 14 marca r. b. na stacji Gorzkowice kancelista tejże stacji Masłowski lat 26, chcąc się dostać do przejeżdżającego pociągu towarowego tak fatalnie skoczył, że dostał się pod koła wagonów, które obcięły mu nogę i rękę. Masłowski po kilkunastu minutach zmarł.

— **Koncert religijny w Domu Ludowym** który się odbył w niedzielę ubiegłą powiódł się całkowicie dzięki zabiegom i sprężystej dyrekcji prof. Jakubowicza. Zarówno soliści jak i chóry w zupełności stały na wysokości zadania. Bardzo ładnie wypadł śpiew solowy p. Plebanka, p. Kucharskiego, p. Lewińskiego a w części drugiej p. Kostczykówny. Prof. Jakubowiczowi jako dyrygentowi należy się pełne uznanie. Akompanjował na pianinie i organach bardzo dobrze p. J. Sandalewski.

— **Ruchomy teatr żołnierza** daje dziś w teatrze miejscowym przedstawienie na które złożą się, komedja „Zaręczyny pod kulami", „kabaret" i „Marjonetki bolszewickie". Połowa dochodu z przedstawienia przeznaczona na plebiscyt. Niezawodnie spotkamy się wszyscy dziś w teatrze.

— **Wieczór Wolińskiego,** naznaczony został na nadchodzący czwartek jako w dniu jubileuszu. Daną będzie „Trójka hultajska" z repertuaru Starej Warszawy. Sądzimy że pełna sala będzie dowodem uznania pracy dla artysty.

— **„Alzacja" dla młodzieży** daną będzie w sobotę. „Alzację" poznać winien szerszy ogół młodzieży, jako sztukę o pokładzie historycznym i patrjotycznym.

Zarząd Kooperatywy Pracowników Urzędów Państwowych Komunalnych i Nauczycielstwa
W SOSNOWCU
2695

niniejszym zawiadamia pp. Członków kooperatywy, że

Doroczne Ogólne Sprawozdawcze

ZEBRANIE

odbędzie się w dniu 21 marca w sali Stowarzyszenia „Lutnia" o godzinie 3-ej po południu.

Przy wejściu należy okazać książeczkę członkowską.

Z Urzędu Walki z Lichwą i Spekulacją

w Będzinie. 2691

Wykaz spraw osądzonych w miesiącu lutym r. b. przez Urząd.

Za pobieranie wygórowanych cen na mięso i słoninę:

4724	Strzelczyk Walenty, Sosnowiec	Mk. 1000 lub 1 m. ar.
4726	„ „ „	„ „ „ „ „ „
4861	„ „ „	„ „ „ „ „ „

Za pobieranie wygórowanej ceny na potrawy:

4856	Erlich Izaak, Sosnowiec	Mk. 5000 lub 1 m. ar.

Za pobieranie wygórowanych cen:

4704	Szkutnik Marjanna, Małobądz	Mk. 2200 lub 20 dn. ar.
2667	Kopiński Stanisław, Sosnowiec	Mk. 1000 lub 30 dn. ar.
4457	Rotmensz Moszek, Strzemieszyce	Mk. 1000 „ 30 „ „
4491	Pokorny Adolf, Czeladź	Mk. 1000 „ 30 „ „

Za nielegalny przewóz wędlin i słoniny w kierunku granicy:

4413	Zbik Jan, Modrzejów	Mk. 500 lub 1 m. ar.
4413	Jadłowski Michał, Niemce	Mk. 1000 lub 30 dn. ar.
4413	Pstrucha Paweł, Sosnowiec	Mk. 500 lub 30 „ „
4413	Kłos Teofil Modrzejów	Mk. 1000 „ 30 „ „
4413	Zając Józefa, Srodula	Mk. 500 lub 1 m. ar.
4413	Zając Walerja, Srodula	Mk. 500 „ 1 „ „
4413	Pałka Wincenty, Niwka	Mk. 500 „ 1 „ „
4413	Janicka Władysława	Mk. 500 „ 1 „ „
4413	Ryska Walerja, Modrzejów	Mk. 500 „ 1 „ „

Za spekulację artykułów pierwszej potrzeby:

4496	Pozmantjer Moszek, Będzin	Mk. 300 lub 1 m. ar.
4688	Herszberg Abram, Dąbrowa	Mk 1000 i konf. manufaktury.
4384	Wikło Józef, Brdów	Mk. 500 „ „ „
4384	Wikło Antoni, Brdów	Mk. 500 „ „ „
4690	Blatt Abram, Dąbrowa	Mk. 500 i konf. tytuniu.
4424	Frochcwajg Lewek, Dąbrowa	Mk. 500 i konf. fasoli.

Za nielegalny przewóz cukru:

4586	Ziemska Julja, Dąbrowa	Mk. 200 lub 2 tg. ar. i konf. tytun
4588	Koszowska Marja, Dąbrowa	Mk. 200 lub 2 tg. ar. i konf. tytun

Za nielegalny przewóz mąki i kaszy:

4592	Wolski Fiszel, Nowo-Radomsk	Mk. 200 lub 2 tg. ar. i konf. m.
4584	Grajcar Mordka, Dąbrowa	Mk. 1000 lub 2 tg. ar. i konf. m.

Za niestosowanie się do rozporządzeń Urzędu:

4679	Scibich Kazimierz, Będzin	Mk. 3000 lub 1 m. ar.
4676	Zając, Będzin	Mk. 3000 lub 1 m. ar.
4677	Grajwodzki Józef, Będzin	Mk. 3000 lub 1 m. ar.
4768	Kipiński Sylwin, Milowice	Mk. 200 lub 20 dn, ar. i konf soli.
4827	Merin Motel, Sosnowiec	Mk. 1000 lub 1 m. ar.
4666	Sztrubel Benjamin, Dąbrowa	Mk. 5000 lub 1 m. ar.
4665	Rusinek Lejzor, Czeladź	Mk. 500 „ „ „ „
4662	Szczepanik Ludwik, Dąbrowa	Mk. 1000 „ „ „ „
4659	Lewi Chaim, Dąbrowa	Mk. 200 „ „ „ „
4660	Szwarcberg Małka, Dąbrowa	Mk. 500 „ „ „ „
4705	Fiszel Szaja, Będzin	Mk. 1000 „ „ „ „
4714	Oksenhendler, Sosnowiec	Mk, 1000 „ „ „ „
3240	Malinowicz Wigdor, Dąbrowa	Mk. 500 „ „ „ „
4032	Warga Pinkus, Sosnowiec	Mk. 200 „ „ „ „
4700	Bednarski Wawrzyniec, Dąbrowa	Mk. 500 „ „ „ „
4828	Białas Djonizy, Sosnowiec	Mk 500 „ „ „ „
4829	Ziętek Tomasz, Sosnowiec	Mk. 500 „ „ „ „
4830	Gorasiński Władysław, Sosnowiec	Mk. 500 „ „ „ „
4831	Siwek Kazimierz, Sosnowinc	Mk. 500 „ „ „ „
4834	Słomkiewicz Walery, Sosnowiec	Mk. 200 „ „ „ „
4833	Jelenkiewicz Józef, Sosnowiec	Mk. 200 „ „ „ „
4848	Koziebrodzki, Sosnowiec	Mk. 5000 „ „ „ „
4848	Gąsiewski, Sosnowiec	Mk. 5000 „ „ „ „
4863	Klepfisz Fiszel, Sosnowiec	Mk. 2000 „ „ „ „
4703	Abramowicz Kopel, Sosnowiec	Mk. 3000 „ „ „ „
4711	Twardowski Jan, Sosnowiec	Mk. 500 „ „ „ „

MAGISTRAT MIASTA SOSNOWCA

WYDZIAŁ APROWIZACYJNY

ul. Dęblińska Nr. 11

Poszukuje 2702

Dostawcy Kartofli

Zapotrzebowanie do 100 wagonów miesięcznie

Wydawca: ANTONI MAZURKIEWICZ. Tłocznia „KURJERA ZAGŁĘBIA" ul. Dęblińska Nr. 1.